

3

In un bar

V kavárně

Ve třetí lekci se naučíte, jak funguje italská kavárna, které Italové říkají *caffè* nebo *bar*. Seznámíte se s nápojovým lístkem a naučíte se objednat si kávu nebo aperitiv a vést běžnou kavárenskou konverzaci. Slavnou osobností této lekce je Gaspare Campari. Z gramatiky se naučíte časování sloves II. třídy, nepravidelných sloves *andare* a *prendere* a vyjadřování českých pádů v italštině, ve které se jména nesklonují.

Víte, že...

Italové chodí do baru obvykle ráno na kávu a před polednem na aperitiv. Kávu si dávají ve stoje u pultu a mohou si vybrat kromě klasického espressa například *caffè macchiato senza zucchero* (kávu s kapkou mléka bez cukru), *caffè americano con poco latte* (americkou, tj. překapávanou kávu s malým množstvím mléka), *espressino con panna* (malé espresso se smetanou), *cappuccino con molto latte* (capuccino s velkým množstvím mléka) nebo *caffè ristretto con una goccia di latte* (velmi silné espresso s kapkou mléka). Pokud si v Itálii budete dávat kávu a objednáte si po česku „preso“, nikdo vám nebude rozumět, protože Italové říkají espresso.

Před obědem Italové často chodí do baru na aperitiv. Ten může být alkoholický (např. Prosecco, Campari, Cinzano) nebo nealkoholický (Crodino, Campari Soda). Také aperitiv se obvykle pije u pultu ve stoje. V dobrých barech vám k aperitivu naservírují na malých talířcích také olivy, oříšky, slané lupínky a podobně. Tyto dobroty jsou v ceně.

Pokud si v baru sednete, počítejte, že cena bude o dost vyšší než u barového pultu. Spropitné se nechává hlavně u stolečků.

P

personaggi famosi / slavné osobnosti

Gaspare Campari

Audio 3/1

Gaspare Campari (1828–1882) – imprenditore italiano, inventore dell'aperitivo e fondatore della ditta Campari.

A Milano fonda il Caffè Campari, storico bar in Galleria Vittorio Emanuele II dove inventa il „Fernet” e il „Bitter” e diventa famoso in tutta la città.

La ditta Campari è una grande industria alimentare. Lavora in 190 paesi nel mondo dove esporta Campari, CampariSoda, Cynar, Glen Grant, Cinzano, Crodino e LemonSoda.

www.facebook.com/pages/Gaspare-Campari/146268958756710

Caffè Campari

D

dialoghi / dialogy

1.

Audio 3 / 2

Marco e Martina vanno in un bar. Prendono un caffè e parlano di lavoro.

Marco: Martina, cosa prendi?

Martina: Io prendo un caffè, un espresso freddo, ho sete.

Marco: Va bene, allora cameriere, un caffè e acqua minerale, per favore.

Martina: Marco, da quanto tempo sei a Praga?

Marco: Sono a Praga da circa un anno, lavoro per una ditta italiana. Tu sei di Praga?

Il cameriere: Ecco il caffè.

Martina: Sono di Benešov, è una piccola città vicino a Praga.

Marco: Lavori o ancora studi?

Martina: Lavoro, sono impiegata statale.

Marco a Martina jdou do kavárny. Dají si kávu a hovoří o práci.

Marco: Martino, co si dáš?

Martina: Dám si kávu, ledovou kávu, mám žízeň.

Marco: Dobře, takže (číšník), kávu a minerálku, prosím.

Martina: Marco, jak dlouho jsi (už) v Praze?

Marco: Jsem v Praze přibližně rok, pracuji pro jednu italskou firmu. Ty jsi z Prahy?

Číšník: Tady je ta káva.

Martina: Jsem z Benešova, to je jedno malé město blízko Prahy.

Marco: Pracuješ, nebo ještě studuješ?

Martina: Pracuji, jsem státní zaměstnankyně.

2.

Audio 3/3

La signora Bianchi e il signor Novotný vanno a prendere un aperitivo in un bar vicino.

Signor Novotný: Buongiorno, due Campari per favore.

Paní Bianchi a pan Novotný jdou na aperitiv do blízkého baru.

Pan Novotný: Dobrý den, dvakrát Campari, prosím.

Cameriere: Sì, subito. Ecco!
 Signor Novotný: Grazie. Quanto è?
 Cameriere: Sono 6 Euro.
 Signora Bianchi: Mangiamo qualcosa? Ho fame.

Číšník: Ano, hned. Tady je!
 Pan Novotný: Děkuji. Kolik to dělá?
 Číšník: Je to šest eur.
 Paní Bianchi: Dáme si něco k jídlu? Mám hlad.

3.

Audio 3/4

Rosa e Tereza vanno in una birreria in centro e prendono un bicchiere di birra, poi chiacchierano.

Rosa: Il prezzo di un appartamento è alto qui a Praga.

Tereza: Sì, è molto alto, soprattutto in centro.

Io ho il mutuo. Abito con il mio ragazzo e paghiamo il mutuo insieme.

Rosa: E' giusto se abitate insieme. Io abito da sola in un appartamento in affitto in periferia e non pago molto.

Tereza: Dove abiti?

Rosa: Abito a Praga 4, a Chodov.

Tereza: Conosco Chodov, la mia famiglia abita a Chodov.

Tereza telefona a Paolo e Rosa paga il conto.

Rosa a Tereza jsou do pivnice/hospody v centru a dají si sklenici piva, pak si povídají.

Rosa: Cena bytu tady v Praze je vysoká.

Tereza: Ano, je velmi vysoká, hlavně v centru. Já mám hypotéku. Bydlím se svým přítelem a platíme hypotéku společně.

Rosa: To je správné, pokud spolu bydlíte. Já bydlím sama v bytě v nájmu na periferii a neplatím moc.

Tereza: Kde bydlíš?

Rosa: Bydlím v Praze 4, na Chodově.

Tereza: Zním Chodov, moje rodina bydlí na Chodově.

Tereza telefonuje Paolovi a Rosa platí účet.

A ještě něco navíc

- Sloveso „**prendere**“ se v italštině používá v různých spojeních.

Andiamo a prendere un caffè insieme?

Dáme si spolu kávu?

Prendo un caffè.

Dám si kávu.

Serena prende il sole.

Serena se opaluje.

Prendo la macchina /il treno.

Pojedu autem/vlakem.

Prendono l'aereo.

Cestují letadlem.

- Následuje-li za titulem osoby její příjmení, titul ztrácí koncové **-e**.

Buongiorno, **dottore/signore**.

Dobrý den, **doktore/pane**.

E' il **dottor Rossi**, il **signor Neri**.

Je to **doktor Rossi**, **pan Neri**.

V

vocaboli / slovíčka

Audio 3/5

acqua f

voda

aereo m

letadlo

affitto m

nájem; pronájem

alimentare m, f

potravinářský/á

allora

tak; tedy

alto/a

vysoký/á

americano/a

americký/á

andare irr.

jít; jet

va bene

dobře

anno m

rok

aperitivo m

aperitiv

bicchiere m

sklenice

birra f

pivo

~ *alla spina*

točené ~

birreria f

pivnice; hospoda

cameriere m/cameriera f

číšník/servírka

cappuccino m

cappuccino

caro/a

drahý/á

chi

kdo

chiacchierare I.

povídat si

<i>circa</i>	přibližně; asi
<i>con</i>	s
<i>conoscere irr.</i>	znát
<i>conto m</i>	účet
<i>cosa f</i>	věc
<i>costare I.</i>	stát (o ceně)
<i>da</i>	od; z
<i>ditta f</i>	firma
<i>ecco</i>	tady je, tady jsou
<i>esportare I.</i>	vyvážet
<i>espressino m</i>	malé espresso
<i>espresso m</i>	espresso
<i>famiglia f</i>	rodina
<i>fondare I.</i>	založit
<i>fondatore m/ fondatrice f</i>	zakladatel/zakladatelka
<i>giusto/a</i>	správný/á; správně
<i>goccia f</i>	kapka
<i>imprenditore m/ imprenditrice f</i>	podnikatel/podnikatelka
<i>industria f</i>	průmysl
<i>insieme</i>	společně
<i>inventore m</i>	vynálezce
<i>latte m</i>	mléko
<i>macchina f</i>	automobil; stroj
<i>mese m</i>	měsíc
<i>minerale m,f</i>	minerální
<i>mutuo m</i>	půjčka; hypotéka
<i>paese m</i>	země; stát; obec
<i>pagare I.</i>	platit
~ <i>il conto</i>	~ účet
<i>panna f</i>	smetana
<i>per favore</i>	prosím
<i>periferia f</i>	periferie

<i>poi</i>	potom
<i>polacco/a</i>	polský/á
<i>politica f</i>	politika
<i>prendere irr.</i>	brát, vzít
~ <i>il caffè</i>	dát si kávu
~ <i>il sole</i>	opalovat se
~ <i>la macchina</i>	jet autem
~ <i>l'aereo</i>	letět letadlem
<i>quanto</i>	kolik
~ <i>è?</i>	~ to je?
<i>rosso/a</i>	červený/á
<i>se</i>	jestli; pokud; zda
<i>semestre m</i>	semestr
<i>sempre</i>	pořád; stále; vždy
<i>senza</i>	bez
<i>sole m</i>	slunce
<i>solo/a</i>	sám/sama
~ <i>da</i>	sám/sama
<i>soprattutto</i>	především
<i>spagnolo/a</i>	španělský/á
<i>statale m, f</i>	státní
<i>storico/a</i>	historický/á
<i>subito</i>	hned
<i>tempo m</i>	čas; doba
~ <i>da quanto</i>	jak dlouho
<i>telefonare I.</i>	telefonovat
<i>treno m</i>	vlak
<i>vedere irr.</i>	vidět
<i>vendere II.</i>	prodat
<i>vicino (a)</i>	blízko (čemu)
<i>zucchero m</i>	cukr

G grammatica / gramatika

II. třída slovesná / II coniugazione – slovesa zakončená na -ere

vendere	
vendo	vendiamo
vendi	vendete
vende	vendono

Ve II. slovesné třídě je málo pravidelných sloves, v přítomném čase se podle tohoto vzoru časuje mnoho nepravidelných sloves, jako např. *prendere*, *conoscere* a *vedere*.

vyjádření pádu v italštině / i casi in italiano

Zatímco v češtině skloňujeme koncovkami, italština vyjadřuje pády pomocí předložek.

- 2. pád** vyjadřujeme většinou předložkou **di** la lezione **di** italiano, sono **di** Praga – hodina **italštiny**, jsem z **Prahy**
- 3. pád** vyjadřujeme většinou předložkou **a** telefona **a** Paolo – telefonuje **Pavlovi**
- 4. pád předložku nemá** prendono **un espresso** – dávají si **espresso**.

5. pád předložku nemá

Martina, che cosa prendi? – Martino, co si dáš?

6. pád vyjádříme většinou předložkou **di**

parlano **di** lavoro – mluví o práci

číslovky základní / numerali cardinali

Číslovky jsou v italštině **neměnné**, kromě číslovky **jeden/jedna**. Ta se shoduje s tvarem **neurčitého členu** (un signore, una signora – jeden pán, jedna paní).

K číslovkám se počítaný předmět připojuje **bez předložky** (tre fratelli, otto ragazze – viz množné číslo, 4. lekce).

Audio 3/6

0 – zero	3 – tre	6 – sei	9 – nove
1 – uno/una	4 – quattro	7 – sette	10 – dieci
2 – due	5 – cinque	8 – otto	

ecco

Příslovce **ecco** obvykle překládáme českým „**tady je**“, „**tady jsou**“. V italštině však na rozdíl od češtiny **nepoužíváme** s tímto příslovcem sloveso **essere**.

Ecco il caffè.

Tady je ta káva!

Ecco 2 euro.

Tady jsou dvě eura.

to je / je to...

V italských větách, kde se objevuje vazba **to je/je to**, používáme pouze sloveso být (essere) a ukazovací zájmeno vynecháváme.

Je to velmi drahé.
E' molto caro.

Je to malé město.
E' una piccola città.

To je studené.
E' freddo.

Není to hezké.
Non è bello.

předložka „da“

Předložkou **da** můžeme vyjádřit dobu, po kterou vykonáváme nějakou činnost.

Da quanto tempo sei a Praga? *Jak dlouho jsi v Praze?*

Da circa un anno.

Přibližně/Skoro jeden rok.

F

fraseologia / frazeologie

Audio 3/7

Grazie. Prego.

Děkuji. Prosím. (reakce na poděkování)

Per favore.

Prosím. (žádáte o něco) Buď/buďte tak hodný/á.

Un aperitivo, per favore.

Jeden aperitiv, prosím.

Quanto è?

Kolik to dělá? Kolik platím?

Sono 6 euro.

Dělá to/je to šest euro.

Che cosa prendi?

Co si dáš?

Va bene.

Dobře. (můžete říct také jen bene)

Mangiamo qualcosa? Ho fame.

Dáme si něco k jídlu? Mám hlad.

Ho sete, prendo una birra.

Mám žízeň, dám si pivo.

Il prezzo non è molto alto.

Cena není moc vysoká.

E

esercizi / cvičení

1. Poslechněte si třetí dialog a rozhodněte, zdali je toto tvrzení správné (V), nebo chybné (F).

Marco e Martina vanno in centro.

Parlano di lavoro.

Martina prende il vino rosso.

Martina prende un caffè, un espresso freddo.

Marco è a Praga da circa un giorno.

Marco lavora per una ditta ceca.

Martina è di Brno.

Benešov è una città ceca.

Brno è vicino a Praga.

Martina non studia, lavora.

Martina non lavora ma studia.

Martina è impiegata statale.

2. Nezapomněli jste fráze z 2. lekce? Přiřadte správný český překlad k následujícím větám.

1. Dove abiti?	a) Jak se jmenuješ?
2. Non abito a Roma.	b) Jaká je tvoje adresa?
3. Noi abitiamo in centro.	c) Jmenuji se Barbora.
4. Lavori o studi?	d) Jsem z Prahy.
5. Lavoro in un ufficio.	e) Kde bydlíš?
6. Paola lavora come insegnante.	f) Pracuješ nebo studuješ?

7. Come ti chiami?	g) Pracuji v kanceláři.
8. Mi chiamo Barbara.	h) Odkud jsi?
9. Quale è il tuo indirizzo?	i) My bydlíme v centru.
10. Di dove sei?	l) Nebydlím v Římě.
11. Sono di Praga.	m) Pavla pracuje jako učitelka.

3. Poslechněte si ještě jednou dialog a vyberte správné řešení.

Marco e Martina vanno in una birreria – un albergo – un bar.

Marco è a Praga da circa un anno – un giorno – un semestre.

Marco lavora per una ditta ceca – slovacca – italiana.

Martina è di Praga – di Benešov – di Brno.

Martina non lavora – studia – lavora.

Martina è insegnante – impiegata statale – studentessa.

4. Ecco? Essere?

Come ... Praga?	- ... molto bella.
Dove ... Paolo?	- ... Paolo!
Come ... la birra?	- ... una birra fredda!
Quanto ... ?	- ... 3 euro.
Dove ... la macchina di Luigi?	- ... la macchina!

5. Přeložte, případně doplňte chybějící výrazy.

Fa caldo. Andiamo a (opalovat se) ?

Ho fame, (dám si) una pizza.

Francesco, (dáš si).... un caffè? – (Děkuji).....
– (Prosím).....

Vado a Brno, (pojedu autem)

6. Přiřadte k sobě výrazy opačného významu.

1. in centro	a) senza latte
2. una città grande	b) senza zucchero
3. con zucchero	c) una piccola città
4. con una goccia di latte	d) in periferia

7. Doplňte vhodný výraz.

Mi ... Giuseppe. ... ceco. Non ... ma lavoro. Abito ... Praga ... un anno. Non abito... centro ma ... periferia, ...un appartamento ... affitto. Non ... molto. La mia famiglia ... a Brno.

8. Vyberte správnou předložku.

Saverio telefona *di* - *a* - *in* Marco.

Monica abita *a* - *in* - *di* un appartamento.

Lavoriamo *da* - *in* - *a* un mese.

Lavorate *a* - *in* - *di* Lombardia?

Simone parla *a* - *di* - *da* politica.

Abbiamo una lezione *a* - *di* - *da* italiano.

9. Doplňte slovesa ve správném tvaru.

1. Noi (prendere) ... un espresso.
2. Marco (vendere) ... un piccolo appartamento.
3. Gina, (lavorare) ... o (studiare) ... ?
4. Noi (andare) ... a Roma.
5. Io (avere) ... una lezione di italiano.
6. Quanto (essere) ... ?
7. Voi (non parlare) ... italiano?
8. Tu (pagare) ... il conto?
9. Carlo e Marta (abitare) ... a Roma.
10. Noi (studiare) ... l'italiano da un anno.

10. V tabulce najděte jména evropských jazyků.

I	R	V	Y	Z	L	U	I	F	S
C	E	C	O	O	P	T	G	R	K
S	P	A	G	N	O	L	O	A	
N	M	I	T	A	L	I	A	N	O
V	F	N	U	T	A	R	E	C	W
L	N	G	M	P	C	D	Y	E	Q
B	D	L	S	C	C	R	F	S	L
F	U	E	T	F	O	H	D	E	S
G	I	S	L	O	V	A	C	C	O
H	N	E	X	V	M	N	J	L	M

11. Doplňte vhodnou předložku.

Siamo ... Italia.

Paola è italiana ... Treviso.

Marco telefona ... Jana.

Lavora ... Praga ... un anno.

Parlano sempre ... politica.

Vendo l'appartamento ... Claudia.

Andiamo ... un bar.

Milano è ... Lombardia.

Sono ... Kladno, una piccola città vicino ... Praga.

Studio il tedesco ... un mese.

12. Doplňte správný výraz.

Noi andiamo *a un bar* - *in un bar*.

Io studio *l'italiano* - *l'italiana*.

Prendiamo *un'caffè* - *un caffè*.

Sei *a Italia* - *in Italia*?

Lavori o ancora *studi* - *studio*?

Abito *a periferia* - *in periferia*.

13. Kombinujte logicky slova.

caffè

studente

Brno

ufficio

Milano

Campari

insegnante

Praga

studentessa

Palermo

scuola

bar

lavoro

Italia

Repubblica Ceca

14. Jak zněla otázka?

.... Prego.

.... Sono 2 euro.

.... Prendo un aperitivo.

.... No, abito in periferia.

.... No, non lavoro, studio.

15. Doplňte vhodný výraz.

Buongiorno, un espresso e un ... americano, ...
Sì, subito.
Grazie. ... è?
... 2 euro.

16.

Audio 3/8

a) Poslechněte si číslovky a napište je slovy.

b) Poslechněte si číslovky a napište je číslicí.

17. Z výrazů z obou sloupců utvořte věty.

Marco e Maria	va a insegnare l'italiano.
La professoressa	andiamo a telefonare a Giuseppe.
Io	prendete l'aereo.
Tu	vende la macchina.
Noi	va a studiare.
Voi	prendono il sole.
La studentessa	vado in Italia.
Il signor Rossi	non conosci Giorgio.

18. Přeložte do češtiny.

Il signor Bianchi diventa famoso. Lavorate in molti paesi? Io e Gino abitiamo insieme. Conosco Praga, è una città molto bella. Due caffè per favore. Dove abitate? Sono loro. E' Nora.

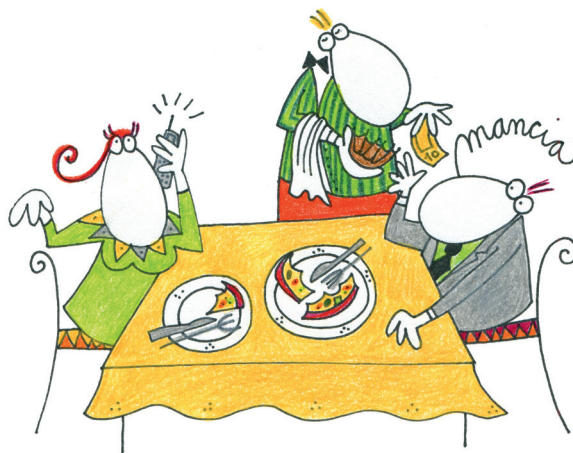
19. Přeložte.

Dobrý den, prosím jedno espresso. – Ano, hned. –
Děkuji. Kolik to dělá? – Dvě eura.

Pavel a Luigi jdou do pivnice v centru. Dají si pivo a povídají si.

Byt v centru je drahý. Mám hypotéku. Já bydlím v nájmu v jednom bytě na periferii a moc neplatím. Kde bydlíš?

Lucie telefonuje Markovi a já platím účet. Jsem státní zaměstnankyně.

Klíč:

cv. 1 E, V, F, V, F, E, F, E, V, E, V, E, V

cv. 2 1-e, 2-l, 3-i, 4-f, 5-g, 6-m, 7-a, 8-c, 9-b, 10-h, 11-d

cv. 3 in un bar – un anno – italiana – di Benešov – lavora – impiegata statale

cv. 4 a) è, E' – è, Ecco – è, E', è, sono – è, Ecco

cv. 5 prendere il sole, prendo, prendi, Grazie, Prego, prendo la macchina

cv. 6 1d, 2c, 3b, 4a

cv. 7 chiamo – Sono – studio – a – da – in – in – in – in – pago – abita

cv. 8 a, in, da, in, di, di

cv. 9 1. prendiamo, 2. vende, 3. lavori, studi, 4. andiamo, 5. ho, 6. è, 7. non parlate, 8. paghi, 9. abitano, 10. studiamo

cv. 10 ceco, slovacco, italiano, polacco, inglese, francese, spagnolo

cv. 11 in, di, a, a – da, di, a, in, in, di – a, da

cv. 12 in un bar, l'italiano, un caffè, in Italia, studi, in periferia

cv. 13 caffè-bar, studente-scuola, Brno-Repubblica Ceca, ufficio-lavoro, Milano-Italia, Campari-bar, insegnante-scuola, Praga-Repubblica Ceca, studentessa-scuola, Palermo-Italia

cv. 14 Grazie, Quanto è? Che cosa prendi? Abiti in centro? Lavori?

cv. 15 caffè, per favore – Quanto – Sono

cv. 16 a) otto, tre, quattro, sei, nove, zero, cinque, sette, due, dieci, uno; b) 3, 10, 0, 7, 5, 2, 9, 4, 8, 1, 6

cv. 17 Marco e Maria prendono il sole. – La professoressa va a insegnare l'italiano. – Io vado in Italia. – Tu non conosci Giorgio? – Noi andiamo a telefonare a Giuseppe. – Voi prendete l'aereo? – La studentessa va a studiare (l'italiano). – Il signor Rossi vende la macchina.

cv. 18 Pan Bianchi se stane slavným. Pracujete v mnoha zemích? Já a Gino bydlíme spolu. Znáám Prahu, je to velice hezké město. Dvě kávy, prosím. Kde bydlíte? To jsou oni. To je Nora.

cv. 19 Buongiorno, un espresso per favore. – Sì, subito. – Grazie. Quanto è? – 2 euro. Pavel e Luigi vanno in una birreria in centro. Prendono una birra e chiacchierano. Un appartamento costa tanto in centro. Io ho il mutuo. Io abito in un appartamento in affitto in periferia e non pago molto. Dove abiti? Lucia telefona a Marco e io pago il conto. Sono impiegata statale.